

EESTI VABARIIK
PATENDIAMET

EE 200100537 A

(51) Int. Cl.⁷: **C07D 237/26**
C07D 401/04
C07D 403/04
A61K 31/502
A61P 29/00

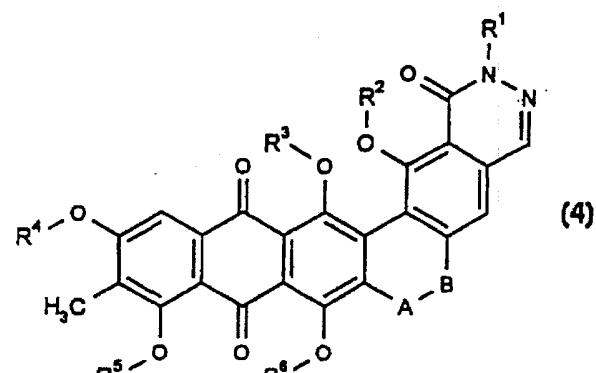
(12) PATENDITAOTLUS

(21) Patenditaotluse number:	P200100537	(71) Patenditaotleja: Arzneimittelwerk Dresden GmbH Meissner Strasse 35, D-01445 Radebeul, DE
(85) Rahvusvahelise patendi- taotluse siseriiklikku faasi esitamise kuupäev:	16.10.2001	(72) Leitise autorid: Regina Draheim Hermann-Illgen-Strasse 12, D-01445 Radebeul, DE Thomas Kronbach Elbstrasse 3B, D-01445 Radebeul, DE Lothar Heinisch Ricarda-Huch-Weg 2, D-07743 Jena, DE Ernst Roemer Über dem Dorfe 65, D-07751 Bucha, DE Norbert Höfgen Hufenweg 1, D-01458 Medingen, DE Hildegard Poppe Kieler Strasse 6, D-01109 Dresden, DE Peter Jütten Rathenaustrasse 3, D-07745 Jena, DE Wolfgang Haas Karl-Königsdorfer-Strasse 16, D-89335 Ichenhausen, DE Walter Werner Meisenweg 7, D-07751 Jena-Cospeda, DE Udo Gräfe Hermann-Löns-Strasse 43b, D-07745 Jena, DE
(86) Rahvusvahelise patendi- taotluse number:	PCT/EP00/03182	
(86) Rahvusvahelise patendi- taotluse esitamise kuupäev:	11.04.2000	
(43) Patenditaotluse avaldamise kuupäev:	16.12.2002	
(30) Prioriteediandmed:	17.04.1999 DE 19917505.5	
(74) Patendivolinik: Alla Hämmalov OÜ Intels Riia 11-3, 51010 Tartu, EE		

(54) Maduurftalasiini derivaatide kasutamine proinflammatoorsete tsütokiinide inhibiitorite na

(57) Leitis on seotud maduuraftalasiini derivaatide kui proinflammatoorsete tsütokiinide inhibiitorite, kasutamisega. Valemile (4) vastavad maduuraftalasiini derivaadid on võimalised inhibeerima tsütokiinide interleukiin-2, interleukiin-4 ja interleukiin-5 toimet ning nad sobivad ravimite valmistamiseks.

(57) The invention relates to the use of maduraphthalazine derivatives as inhibitors of pro-inflammatory cytokines. The maduraphthalazine derivatives of formula (4) are capable of inhibiting the effect of the cytokines interleukin-2, interleukin-4 and interleukin-5 and are suitable for producing medicaments.

**MADUURRAFTALASIINI DERIVAATIDE KASUTAMINE
PROINFLAMMATOORSETE TSÜTOKIINIDE
INHIBIITORITENA**

Tehnikavaldkond

Leiutis on seotud *per se* tuntud, kui ka uudsete maduurahappe derivaatide kui proinflammatoorsete tsütokiinide inhibiitorite kasutamisega nende tsütokiinide poolt vahendatud haiguste raviks mõeldud ravimite valmistamisel.

Tehnikatase

15 Immuunsüsteem kujutab endast erinevate rakkude ja nendevaheliste mediaatorite kompliteeritud võrgustikku. Mediaatorid on intratsellulaarsed signaalmolekulid, mis reguleerivad asjaosaliste rakkude kasvu, diferentseerumist ja talitust. (K.F. Arai et al., Annu. Rev. Biochem., 59, 783, 1990). Üheks tähtsaks mediaatorite rühmaks on 20 tsütokiinid, mille hulka kuuluvad kolooniaid stimuleerivad tegurid ja interleukiinid. Tsütokiinid on polüpeptiidid, mille mitmekülgseid molekulaarseid karakteristikuid, toimemehhanisme, füsioloogilisi funktsioone, samuti nende rolli arvukates haigustes uuritakse nüüdisajal intensiivselt. Nõnda on teada, et üks rühm tsütokiine on vastutav 25 patogeenide suhtes immunoloogiliste kaitserreaktsioonide juhtimises. Kehaväliste osakeste või ainete tuvastamisel, aga samuti kaitserreaktsioonide kaskaadi käivitamises on B-lümfotsüüdid ja T-lümfotsüüdid määrava tähtsusega (H. Holtmann, K. Resch, Naturwissensch., 82, 178, 1995). Nende rakkude korral reguleerivad 30 proliferatsiooni, diferentseerumist ja rakuaktiivsust, samuti ka teiste

tsütokiinide vabastamiskiirust eelkõige interleukiin-2 (IL-2) ja interleukiin-4 (IL-4) (W.J. Pichler, Schweiz. Med. Wochenschr., 127, 341, 1997). Mõlemad tsütokiinid aitava kaasa ka interleukiin-5 (IL-5) suurenened eraldumisele. Nii võib IL-2 stimuleerida IL-5 sünteesimist T-lümfotsüütides (G.P. Anderson, A.J. Coyle, TIPS, 15, 324, 1994). IL-4 juhib T-rakkude diferentseerumist, tõstmaks Th2-rakkude, mis toodavad eelistatult IL-4 ja IL-5, tekkimist (A. Mori et al., Intern. Immun., 8, 1889, 1996). Nende kolme tsütokiini toime vallandab lõppude lõpuks patogeenide, mis võivad tekitada põletikku, vastase vastureaktsiooni.

Selle süsteemi häiretaga seostatakse arvukaid haigusi. Nii võivad liigreaktsionid ohutute võõrainete suhtes põhjustada allergiliselt indutseeritud haigusi, nagu näiteks astmat, riniiti, konjunktiviiti või dermatiiti. Transplanteerimisejärgsed immunoloogilised 15 kaitseraktsionid võivad tuua kaasa soovimatuid hulgamisreaktsioone.

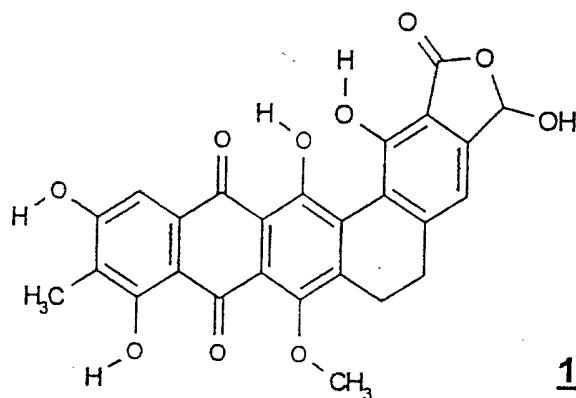
Ained, mis võimaldavad inhibeerida interleukiin-2, interleukiin-4 ja interleukiin-5, peaksid seetõttu olema suure terapeutilise tähendusega nende haiguste ravis, mis on vahendatud nende tsütokiinidega.

On näidatud, et glükokortikosteroidid, nagu näiteks beklometasoon või budesoniid, mis toimivad tugevalt põletikuvastaselt ja immunoressiivselt, inhibeerivad IL-2, IL-4 ja IL-5 (P.J. Barnes, Eur. Respir. J., 9, lisa 22, 154, 1996 ja J. Schmidt et al., Europ. J. Pharm., 260, 247, 1994). Kõrvalnähtused, nagu silma siserõhu suurenemine, kõrgenenud infektsionivastuvõtlikkus, hormonaalse kontrollsüsteemi kahjustused (osteoporoos, kasvu pidurdumine lastel), võivad piirata glükokortikosteroide kasutamist. Lõpuks leiti, et ka tsüklosporiin A (CsA) avaldab kolmele tsütokiinile inhibeerivat toimet. (B. Ryffel, Pharmacol. Rev., 41, 407, 1989). Ka sel juhul tehti kindlaks erinevate

kõrvalnähtuste (näiteks nefrotoksilisus) juuresolek (D. Faulds, K.L. Goa, P. Benfield, Drugs, 45, 953, 1993).

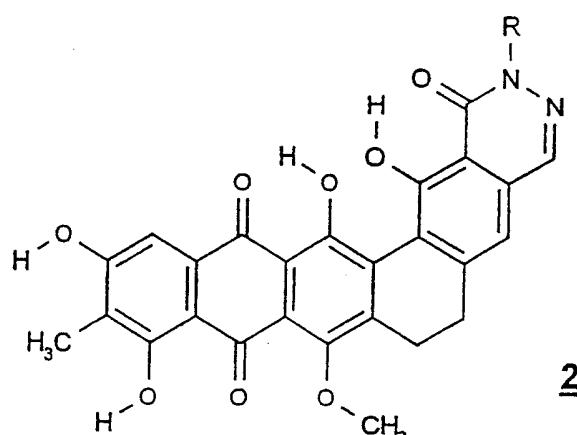
Käesoleva leiutise eesmärgiks on esitada tsütokiinide interleukiin-2, 5 interleukiin-4 ja interleukiin-5 kõrgtoimelised inhibiitorid neist tsütokiinidest vahendatud haiguste raviks mõeldud ravimite valmistamiseks.

Maduurahape, täpsemalt maduurahüdroksülaktoon on *Actinomadura rubra*'st kääritamise teel saadud looduslik produkt (DD 285 614; W.F. Fleck, D.G. Strauss, J. Meyer, Z. Allg. Mikrobiol., 18, 368-398, 1978). Selle ühendi struktuuri (valem 1) selgitas välja Paulus koos kaastöölistega (E.F. Paulus, K. Dornberger, W. Werner, D. Fenske, Acta Cryst., C50, 2064-2067, 1994):

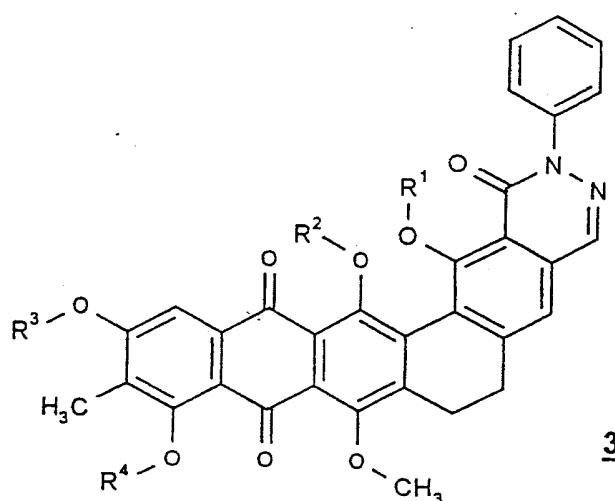

Nende ühendite, kaasa arvatud nende alküülhomoloogide, korral kirjeldati nende antibakteriaalseid, eelistatult grampositiivsete bakterite 25 vastaseid, toimeid (W.F. Fleck et al., Z. Allg. Mikrobiol., 18, 389, 1978).

Lisaks sellele on juba kirjeldatud mõningate valemile 2

kus, näiteks $-R$ on $-H$, $-CH_3$, $-(CH_2)_2CH_3$, $-(CH_2)_2OH$, -fenüül samuti valemile 3

kus, näiteks

$$R^1 = R^2 = R^3 = R^4 = -CH_3.$$

$$R^1 = R^2 = R^3 = R^4 = -COCH_3$$

25 $R^1 = R^2 = -H$ ja $R^3 = R^4 = -CH_3$,

$R^1 = R^2 = -COCH_3$ ja $R^3 = R^4 = -CH_3$,

$R^1 = R^2 = R^4 = -H$ ja $R^3 = -COOCH_3$

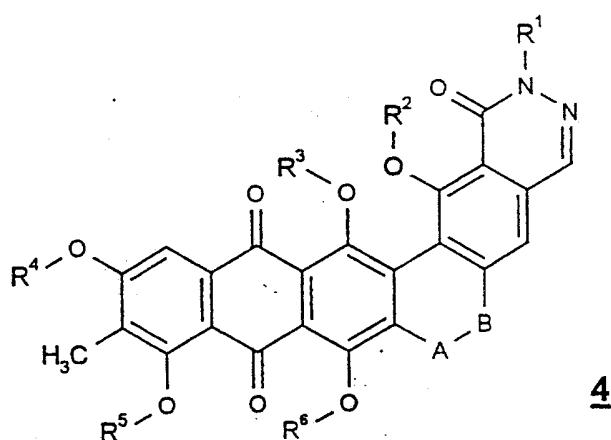
vastavate maduuraftalasiini derivaatide sünteesimist ning nende antimikroobset potentsiaali on uuritud (E. Roemer et al., 4th Int. Conf.

on Chemical Synthesis of Antibiotics and Related Microbial Products,
Nashville, USA, 1994).

Leiutise kirjeldus

Üllatavalt leiti, et isegi nii varemtuntud, kui ka arvukatel uudsetel maduuraftalasiinidel on omadus inhibeerida tsütokiinide interleukiin-2, interleukiin-4 ja interleukiin-5 toimet. Seetõttu on need ühendid suure tähendusega nimetatud tsütokiinidest vahendatud haiguste raviks 10 mõeldud ravimite valmistamisel. Näiteks on töestatud, et leiutisejärgsetel ühenditel on omadus inhibeerida astmaatilisele hilisfaasi- reaktsioonile iseloomulikku eosinofiilsete granulotsüütide migreerumist kutte.

15 Niisiis on leiutis seotud valemile 4 vastavate ühenditega

25 kus

R^1 on vesinik, samuti

hargnemata või hargnenud ahelaga $C_{1\ldots 12}$ -alküül, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordsest $-OH$, $-SH$, $-NH_2$, $-NHC_{1\ldots 6}$ -alküüli, $-N(C_{1\ldots 6}$ -alküül) $_2$,

$-NHC_{6\ldots 14}$ -arüüli, $-N(C_{6\ldots 14}$ -arüül) $_2$,

30 $-N(C_{1\ldots 6}$ -alküül)($C_{1\ldots 6}$ -arüül), $-NHCOR^7$, $-NO_2$, $-CN$, $-F$, $-Cl$, $-Br$, $-I$, $-O-$

$C_{1\dots 6}$ -alküüli, $-O-C_{6\dots 14}$ -arüüli, $-O(CO)R^7$, $-S-C_{1\dots 6}$ -alküüli, $-S-C_{6\dots 14}$ -arüüli, $-SOR^8$, $-SO_2R^8$, $-OSO_2C_{1\dots 6}$ -alküüli, $-OSO_2C_{6\dots 14}$ -arüüli, $-(CS)R^7$, $-(CO)R^9$, mono-, bi- või tritsükliliste küllastunud või ühe- või mitmekordsest küllastumata 3...14 ringiliikmega karbotsükli, mono-, bi- 5 või tritsükliliste küllastunud või ühe- või mitmekordsest küllastumata 5...15 ringiliikmega ning eelistatult N, O ja S hulgast valitud 1...6 heteroatomit sisaldaava heterotsükliga asendatud, kusjuures $C_{6\dots 14}$ -arüülrühmad ja sissehaaratud karbotsüklilised ja heterotsüklilised asendajad on omakorda valikuliselt ühe- või mitmekordsest R^{10} -ga 10 asendatud;

ühe- või mitmekordsest küllastumata, hargnemata või hargnenud ahelaga $C_{1\dots 12}$ -alkenüül, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordsest $-OH$, $-SH$, $-NH_2$, $-NHC_{1\dots 6}$ -alküüli, $-N(C_{1\dots 6}\text{-alküül})_2$, $-NHC_{6\dots 14}$ -arüüli, $-N(C_{6\dots 14}\text{-arüül})_2$, $-N(C_{1\dots 6}\text{-alküül})(C_{6\dots 14}\text{-arüül})$, $-NHCOR^7$, $-NO_2$, 15 $-CN$, $-F$, $-Cl$, $-Br$, $-I$, $-O-C_{1\dots 6}$ -alküüli, $-O-C_{6\dots 14}$ -arüüli, $-O(CO)R^7$, $-S-C_{1\dots 6}$ -alküüli, $-S-C_{6\dots 14}$ -arüüli, $-SOR^8$, $-SO_2R^8$, $-OSO_2C_{1\dots 6}$ -alküüli, $-OSO_2C_{6\dots 14}$ -arüüli, $-(CS)R^7$, $-(CO)R^9$, mono-, bi- või tritsükliliste küllastunud või ühe- või mitmekordsest küllastumata 3...14 ringiliikmega karbotsükli, mono-, bi- 20 või tritsükliliste küllastunud või ühe- või mitmekordsest küllastumata 5...15 ringiliikmega ning eelistatult N, O ja S hulgast valitud 1...6 heteroatomit sisaldaava heterotsükliga asendatud, kusjuures

$C_{6\dots 14}$ -arüülrühmad ja sissehaaratud karbotsüklilised ja heterotsüklilised asendajad on omakorda valikuliselt ühe- või mitmekordsest R^{10} -ga 25 asendatud;

mono, bi- või tritsüklilised või ühe- või mitmekordsest küllastumata 3...14 ringiliikmega karbotsüklid, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordsest $-OH$, $-SH$, $-NH_2$, $-NHC_{1\dots 6}$ -alküüli, $-N(C_{1\dots 6}\text{-alküül})_2$, $-NHC_{6\dots 14}$ -arüüli, $-N(C_{6\dots 14}\text{-arüül})_2$, $-N(C_{1\dots 6}\text{-alküül})(C_{6\dots 14}\text{-arüül})$, 30

-NHCOR⁷, -NO₂, -CN, -F, -Cl, -Br, -I, -O-C_{1...6}-alküüli, -O-C_{6...14}-arüüli, -O(CO)R⁷, -S-C_{1...6}-alküüli, -S-C_{6...14}-arüüli, -SOR⁸, -SO₂R⁸, -OSO₂C_{1...6}-alküüli, -OSO₂C_{6...14}-arüüli, -(CS)R⁷, -(CO)R⁹, kusjuures C_{6...14}-arüülrühmad on omakorda valikuliselt ühe- või mitmekordselt R¹⁰-ga asendatud;

mono-, bi- või tritsüklilised küllastunud või ühe- või mitmekordselt küllastumata 5...15 ringiliikmega ja N, O ja S hulgast valitud 1...6 heteroatomit sisaldavad heterotsüklid, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordselt -OH, -SH, -NH₂, -NHC_{1...6}-alküüli, -N(C_{1...6}-alküül)₂, -NHC_{6...14}-arüüli, -N(C_{6...14}-arüül)₂, -N(C_{1...6}-alküül)(C_{6...14}-arüül), -NHCOR⁷, -NO₂, -CN, -F, -Cl, -Br, -I, -O-C_{1...6}-alküüli, -O-C_{6...14}-arüüli, -O(CO)R⁷, -S-C_{1...6}-alküüli, -S-C_{6...14}-arüüli, -SOR⁸, -SO₂R⁸, -OSO₂C_{1...6}-alküüli, -OSO₂C_{6...14}-arüüli, -(CS)R⁷, -(CO)R⁸-ga asendatud, kusjuures

C_{6...14}-arüülrühmad on omakorda valikuliselt ühe- või mitmekordselt R¹⁰-ga asendatud;

karbo- või heterotsüklilised küllastunud või ühe- või mitmekordselt küllastumata 3...10 ringiliikmega spirotsüklid, kusjuures heterotsüklilised süsteemid sisaldavad eelistatult N, O ja S hulgast valitud 1...6 heteroatomit, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordselt -OH, -SH, -NH₂, -NHC_{1...6}-alküüli, -N(C_{1...6}-alküül)₂, -NHC_{6...14}-arüüli, -N(C_{6...14}-arüül)₂, -N(C_{1...6}-alküül)(C_{6...14}-arüül), -NHCOR⁷, -NO₂, -CN, -F, -Cl, -Br, -I, -O-C_{1...6}-alküüli, -O-C_{6...14}-arüüli, -O(CO)R⁷, -S-C_{1...6}-alküüli, -S-C_{6...14}-arüüli, -SOR⁸, -SO₂R⁸, -OSO₂C_{1...6}-alküüli, -OSO₂C_{6...14}-arüüli, -(CS)R⁷, -(CO)R⁸-ga asendatud, kusjuures C_{6...14}-arüülrühmad on omakorda valikuliselt ühe- või mitmekordselt R¹⁰-ga asendatud;

R^2 , R^3 , R^4 , R^5 , R^6 võivad olla ühesugused või erinevad ja tähendada vesinikku, samuti

hargnemata või hargnenud ahelaga $C_{1\dots 6}$ -alküüli, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordselt -OH, -SH, -NH₂, -NHC_{1\dots 6}-alküüli, -N(C_{1\dots 6}-alküül)₂, -NHC_{6\dots 14}-arüüli, -N(C_{6\dots 14}-arüül)₂, -N(C_{1\dots 6}-alküül)(C_{6\dots 14}-arüül), -NHCOR⁷, -NO₂, -CN, -(CO)R⁸, -(CS)R⁷, -F, -Cl, -Br, -I, -O-C_{1\dots 6}-alküüli, -O-C_{6\dots 14}-arüüli, -O(CO)R⁷, -S-C_{1\dots 6}-alküüli, -S-C_{6\dots 14}-arüüli, -SOR⁸, -SO₂R⁸-ga asendatud,

CO-C_{1\dots 6}-alküül, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordselt -OH, -SH, -NH₂, -NHC_{1\dots 6}-alküüli, -N(C_{1\dots 6}-alküül)₂, -NHC_{6\dots 14}-arüüli, -N(C_{6\dots 14}-arüül)₂, -N(C_{1\dots 6}-alküül)(C_{6\dots 14}-arüül), -NHCOR⁷, -NO₂, -CN, -(CO)R⁸, -(CS)R⁷, -F, -Cl, -Br, -I, -O-C_{1\dots 6}-alküüli, -O-C_{6\dots 14}-arüüli, -O(CO)R⁷, -S-C_{1\dots 6}-alküüli, -S-C_{6\dots 14}-arüüli, -SOR⁸, -SO₂R⁸-ga asendatud,

COO-C_{1\dots 6}-alküül, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordselt -OH, -SH, -NH₂, -NHC_{1\dots 6}-alküüli, -N(C_{1\dots 6}-alküül)₂, -NHC_{6\dots 14}-arüüli, -N(C_{6\dots 14}-arüül)₂, -N(C_{1\dots 6}-alküül)(C_{6\dots 14}-arüül), -NHCOR⁷, -NO₂, -CN, -(CO)R⁸, -(CS)R⁷, -F, -Cl, -Br, -I, -O-C_{1\dots 6}-alküüli, -O-C_{6\dots 14}-arüüli, -O(CO)R⁷, -S-C_{1\dots 6}-alküüli, -S-C_{6\dots 14}-arüüli, -SOR⁸, -SO₂R⁸-ga asendatud;

R^7 on $C_{1\dots 6}$ -alküül, -O-C_{1\dots 6}-alküül, -O-C_{6\dots 14}-arüüli, -NH₂, -NHC_{1\dots 6}-alküül, -N(C_{1\dots 6}-alküül)₂, -NHC_{6\dots 14}-arüüli, -N(C_{6\dots 14}-arüül)₂, -N(C_{1\dots 6}-alküül)(C_{6\dots 14}-arüül), -S-C_{1\dots 6}-alküül, -S-C_{6\dots 14}-arüüli või mono-, bi- või tritsükliline küllastunud või ühe- või mitmekordselt küllastumata 3...14 ringiliikmega karbotsükkel või mono-, bi- või tritsükliline küllastunud või ühe- või mitmekordselt küllastumata 5...15 ringiliikmega ja eelistatult N, O ja S hulgast valitud 1...6 heteroaatomiga heterotsükkel;

R^8 on -H, -C_{1\dots 6}-alküül, -NH₂, -NHC_{1\dots 6}-alküül, -N(C_{1\dots 6}-alküül)₂, -NHC_{6\dots 14}-arüüli, -N(C_{6\dots 14}-arüül)₂, -N(C_{1\dots 6}-alküül)(C_{6\dots 14}-arüül),

-NHCOR⁷, -OH, -O-C_{1...6}-alküül, -O-C_{6...14}-arüül), -S-C_{1...6}-alküül, -S-C_{6...14}-arüül või mono-, bi- või tritsükliline küllastunud või ühe- või mitmekordsest küllastumata 3...14 ringiliikmega karbotsükkel või mono-, bi- või tritsükliline küllastunud või ühe- või mitmekordsest küllastumata 5...15 ringiliikmega ja eelistatult N, O ja S hulgast valitud 1...6 heteroaatomiga heterotsükkel;

R⁹ on -H, -C_{1...6}-alküül või mono-, bi- või tritsükliline küllastunud või ühe- või mitmekordsest küllastumata 3...14 ringiliikmega karbotsükkel 10 või mono-, bi- või tritsükliline küllastunud või ühe- või mitmekordsest küllastumata 5...15 ringiliikmega ja eelistatult N, O ja S hulgast valitud 1...6 heteroaatomiga heterotsükkel;

R¹⁰ on -OH, -SH, -NH₂, -NHC_{1...6}-alküül, -N(C_{1...6}-alküül)₂, -NHC_{6...14}-15 arüül, -N(C_{6...14}-arüül)₂, -N(C_{1...6}-alküül)(C_{6...14}-arüül), -NHCOR⁷, -NO₂, -CN, -(CO)R⁸, -(CS)R⁷, -F, -Cl, -Br, -I, -O-C_{1...6}-alküül, -O-C_{6...14}-arüül, -O(CO)R⁷, -S-C_{1...6}-alküül, -S-C_{6...14}-arüül, -SOR⁸, -SO₂R⁸; ning

A, B võivad olla -CH₂-, -CH(OH) või
20 A + B võib olla -CH=CH-.

Leitisekohased ühendid on uudsed, v.a teostusnäited 1-5, kus R², R³, R⁴, R⁵ = -H,
R⁶ = -CH₃,
25 A, B on -CH₂- ja
R¹ on -H, -CH₃, -(CH₂)₂CH₃, -(CH₂)₂OH, -fenüül, nagu ka järgmised valemile 4 vastavad ühendid, kus R¹ = -fenüül, R⁶ = -CH₃, A, B = -CH₂- ja
30 a) R² = R³ = R⁴ = R⁵ = -CH₃,

10

- b) $R^2 = R^3 = R^4 = R^5 = -COCH_3$ (teostusnäide 12),
 c) $R^2 = R^3 = -H$ ja $R^4 = R^5 = -CH_3$,
 d) $R^2 = R^3 = -COCH_3$ ja $R^4 = R^5 = -CH_3$,
 e) $R^2 = R^4 = R^5 = -CH_3$ ja $R^3 = -H$,
 5 f) $R^2 = R^4 = R^5 = -CH_3$ ja $R^3 = -COCH_3$,
 g) $R^2 = R^3 = R^5 = -H$ ja $R^4 = -COCH_3$,
 h) $R^2 = R^3 = R^5 = -H$ ja $R^4 = -COOCH_3$ (teostusnäide 7),
 i) $R^2 = R^3 = R^5 = -H$ ja $R^4 = -CH_2COOH$.

10 Leitutis on seotud veel valemile 4 vastavate ühendite farmakoloogiliselt sobivate sooladega.

Farmakoloogiliselt sobivaid soolasid saadakse tuntud viisil aluste anorgaaniliste või orgaaniliste hapetega neutraliseerimise või hapete 15 anorgaaniliste või orgaaniliste alustega neutraliseerimise teel. Anorgaaniliste hapetena tulevad kõne alla, näiteks soolhape, väavelhape, fosforhape või vesinikbromiidhape, orgaaniliste hapetena, näiteks karboksüülhape, sulfo- või sulfoonhape, nagu näiteks äädikhape, viinhape, piimhape, propioonhape, glükoolhape, maloonhape, malehape, 20 fumaarhape, parkhape, merevaikhape, alghape, bensoehape, 2-fenoksübensoehape, 2-atseetoksübensoehape, kaneelhape, mandelhape, sidrunhape, õunhape, salitsüülhape, 3-aminosalitsüülhape, askorbiinhape, pamohape, nikotiinhape, isonikotiinhape, oksaalhape, aminohapped, metaansulfoonhape, etaansulfoonhape, 2-hüdroksüetaansulfoonhape, 25 etaan-1,2-disulfoonhape, benseelsulfoonhape, 4-metüülbenseensulfoonhape või naftaleen-2-sulfoonhape. Anorgaaniliste alustena tulevad kõne alla, näiteks naatriumhüdroksiidilahus, kaaliumhüdroksiidilahus, ammoniaak, orgaaniliste alustena, näiteks amiinid, kuid eelistatult tertsiiaarsed amiinid, nagu näiteks

trimetüülamiiin, trietüülamiiin, püridiin, N,N-dimetüülaniliin, kinoliin, isokinoliin, α -pikoliin, β -pikoliin, γ -pikoliin, kinaldiin või pürimidiin.

Sellele lisaks võib valemile 4 vastavate ühendite farmakoloogiliselt sobivaid soolasid saada tertiaarseid aminorühmi sisaldavate derivaatide tundud viisil kvaterneerimisagensidega vastavateks kvaternaarseteks ammoniumsooladeks teisendamisega. Kvaterneerimisagensidena tulevad kõne alla, näiteks alküülhalogeniidid, nagu näiteks metüüljodiid, etüübromiid ja n-propüülkloriid, aga samuti ka arüülalküülhalogeniidid, 10 nagu näiteks bensüülkloriid või 2-fenüületüübromiid.

Leiutis on veel seotud asümmeetrilist süsinikuatomit sisaldavate valemile 4 vastavate ühendite D-vormi, L-vormi ja D,L-segudega, aga samuti ka mitme süsinikuatomi korral diastereomeersete vormidega. 15 Neid valemile 4 vastavaid ühendeid, milles on asümmeetrilised süsinikuatomid ja mis on reeglina ratsemaadid, võib tundud viisil, näiteks mingi optiliselt aktiivse happega lahutada optiliselt aktiivseteks isomeerideks. Samuti on võimalik algusest peale rakendada mingit optiliselt aktiivset lähteainet, kus lõpp-produktina saadakse vastav 20 optiliselt aktiivne või diastereomeerne ühend.

Leiutise objektiks on leiutisekohaste ühendite või nende farmakoloogiliselt sobivate soolade, kui tsütokiinide IL-2, IL-4 ja IL-5 inhibiitorite, kasutamine neist tsütokiinidest vahendatud haiguste raviks 25 mõeldud ravimite valmistamisel.

Nendeks haigusteks on, näiteks bronchiaalastma, allergiline riniit, allergiline konjunktiviit, atoopiline dermatiit, ekseem, allergiline angii, eosinofilidest vahendatud pöletikud, nagu näiteks eosinofilne fastsiit, 30 eosinofilne pneumoonia ja PIE-sündroom, autoimmuunhaigused, nagu

näiteks reumatoidartriit, reumatoidspondülit, *lupus erythematosus*, hulgikoldekõvastus, psoriaas, glomerulonefriit ja uveiit, insuliinist sõltuv melliitdiabeet ja sepsis.

- 5 Leiutisejärgseid ühendeid või nende farmakoloogiliselt sobivaid sooli kasutatakse veel rakkude, kudede või organite transplantatsioonile järgneva hülgamisrekaktsiooni tõkestamiseks mõeldud ravimite valmistamiseks.

- 10 Ravimi valmistamiseks kasutatakse koos tavaliste abiainete, kandurite ja lisanditega leiutisejärgsete ühendite või nende soolade efektiivset doosi. Toimeaine doos on manustamisteest, patsiendi vanusest, kehakaalust, ravitava haiguse loomusest ja tõsidusest jms sarnastest teguritest sõltuvalt varieeruv. Päevase doosi võib manustada ühekordse 15 üksikdoosina või see võib olla jaotatud kaheks või enamaks päevaseks doosiks ning selle suurus on reeglina 0,001-100 mg.

Sobivateks manustamisvormideks on oraalsed, parenteraalsed, intravenoossed, transdermaalsed, toopilised, inhalatiivsed ja 20 intranasaalsed formulatsioonid.

Rakendamiseks sobivad tavalised galeenilised formulatsioonid, nagu näiteks tabletid, dražeed, kapslid, dispergeeritavad pulbrid, graanulid, vesilahused, vesi- või õlisuspensioonid, siirupid, mahlad või tilgad.

Tahked ravimvormid võivad sisaldada inertseid ingrediente ja kandureid, nagu näiteks kaltsiumkarbonaat, kaltsiumfosfaat, naatriumfosfaat, laktoos, tärlis, mannitol, alginaat, želatiin, guarkummi, magneesium- 30 või alumiiniumstearaat, metüültselluloos, talk, ülipeenestatud ränihapped, silikoonõli, kõrgmolekulaarsed rasvhapped (näiteks

stearhape), želatiin, agar-agar või taime- või loomarasvad ja -õlid, tahked kõrgmolekulaarsed polümeerid (näiteks polüetüleenglükool); oraalseks maustumiseks sobivad formulatsioonid võivad sisaldada veel maitse- ja/või magusaineid.

Vedelad ravimvormid võivad olla steriliseeritud ja/või vajaduse korral sisaldada abiaineid, nagu näiteks säilitusainid, stabilisaatorid, niisutusagense, penetratsiooniagense, emulgaatoreid, laotusaineid, solubilisaatoreid, sooli, suhkrut või suhkrualkohole osmootilise rõhu reguleerimiseks või puhverdamiseks ja/või viskoossusregulaatoreid. Sellisteks lisanditeks on, näiteks tartaat- ja tsitraatpuhvrid, etanol, kompleksitekitajaid (näiteks etüleendiamintetraäädikhape ja selle mittetoksilised soolad). Viskoossuse regulaatoritena tulevad kõne alla kõrgmolekulaarsed polümeerid, nagu näiteks vedel polüetüeenoksiid, mikrokristallilised tselluloosid, karboksümetültselluloosid, polüvinüülpürrolidoon, dekstraan või želatiin. Tahketeks kanduriteks on, näiteks tärlis, laktoos, mannitool, metüütselluloos, talk, ülipeenestatud ränihapped, kõrgmolekulaarsed rasvhapped (näiteks stearhape), želatiin, agar-agar, kaltsiumfosfaat, magneesiumstearaat, looma- ja taimerasvad, tahked kõrgmolekulaarsed polümeerid, nagu näiteks polüetüleenglükool.

Parenteraalse või toopilise manustamise õlised suspensioonid võivad sisaldada taime-, sünteetilisi või polüsünteetilisi õlisid, nagu näiteks 1 kuni 6 süsinikuaatomiga ühe- kuni kolmealuseliste alkoholidega, nagu näiteks metanooli, etanooli, propanooli, butanooli, pentanooli või nende isomeeridega, glükooli või glütserooliga esterdatud rasvhappeahelas 8 kuni 22 süsinikuaatomiga vedelate rasvhapete, näiteks palmitiin-, lauriin-, tridetsüül-, margariin-, stear-, arahiis-, müristiin-, beheen-, pentadetsüül-, linoleen-, elaidiin-, brasidiin-, eruuk- või oleiinhappe, estreid. Sellisteks rasvhappeestriteks on, näiteks kaubanduslikult

saadaolevad miglüool, isopropülmüristaat, isopropülpalmitaat, isopropüülstearaat, PEG 6-kaprhape, küllastunud rasvalkoholide kaprüül/kaprhape estrid, polüoksüetüleenglütserooltriooleaat, etüüloleaat, vahased rasvhappeestrid, nagu näiteks kunstlik pardi 5 päranipunäärmerasv, kookosrasvhape-isopropüülester, oleüüloleaat, detsüüloleaat, etüüllaktaat, dibutüülfaltaat, diisopropüüladipaat, polüool-rasvhappeestrid. Samuti sobivad erineva viskoossusega silikoonõlid või rasvalkoholid, nagu näiteks isotridetsüülalkohol, 2-oktüüldodekanool, tsetüülstearüülalkohol või oleüülalkohol, rasvhapped, nagu näiteks 10 oleinhape. Samuti võib kasutada taimeõlisid, nagu näiteks riitsinusõli, mandliõli, oliivõli, seesamõli, puuvillaseemneõli, maapähkliõli või sojaõli.

Sobivateks lahustiteks, geelitekitajateks ja solubilisaatoriteks on vesi või 15 veega segunevad lahustid. Selleks sobivad, näiteks etanol või isopropüülalkohol, bensüülalkohol, 2-oktüüldodekanool, polüetüleenglükool, samuti ftalaat, adipaat, propüleenglükool, glütseriin, di- või tripropüleenglükool, vahad, metüültsellosolv, tsellosolv, estrid, morfoliinid, dioksaan, dimetüülsulfaksiid, dimetüülformamiid, 20 tetrahüdrofuraan, tsükloheksanoon jne.

Kiletikitajatena võib kasutada tsellulooseetreid, mis lahustuvad või 25 punduvad nii vees kui orgaanilistes lahustites, nagu näiteks hüdroksüpropüümetyltselluloos, metüültselluloos, etüültselluloos või lahustuvad tärlised.

Samuti on võimalikud geeli- ja kiletikitajate omavahelised seguformid. Siin võib eelkõige kasutada ionseid makromolekule, nagu näiteks naatriumkarboksümetüültselluloosi, polüakrüülhapet, 30 polümetakrüülhapet ja nende sooli, naatriumamülopektiinsemiglükolaati,

alghapet või propüleenglükoolalginaati naatriumsoolana, kummiaraabikut, ksantaankummi, guarkummi või karrageeni.

Teiste formuleerimisabivahenditena võib kasutada järgmisi aineid:

5 glütseriin, erineva viskoossusega parafiin, trietanoolamiin, kollageen, allantoiin, novantisoolhape. Samuti võib osutuda vajalikuks lisada pindaktiivseid aineid, emulgaatoreid või niisutusaineid, nagu näiteks N-laureülsulfaat, rasvalkoholeetrisulfaadid, di-Na N-laureüül-β-iminodipropionaat, polüoksüetülitud riitsinusõli või sorbitaan-

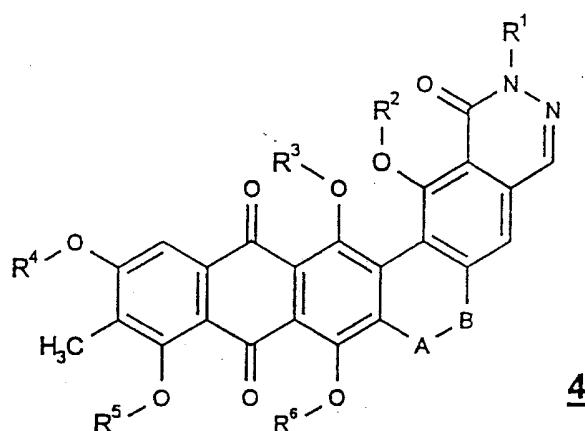
10 monooleaat, sorbitaanmonostearaat, polüsorbaadid (näiteks Tween), tsetüülakohol, letsitiin, glütseroolmonostearaat, poloksüetüleenstearaat, alküülfenoopolüglükooleetrid, tsetüültrimetüülammooniumkloriid või mono/dialküülpoluüglükooleteer-ortofosforhappe monoetanoolamiin-soolad. Vajaduse korral võib soovitud formulatsioonide valmistamiseks

15 kasutada stabilisaatoreid, nagu näiteks montmorilloniti või kolloidseid ränihapeid stabiliseerimaks emulsioone või tõkestamaks aktiivsete ainete, nagu näiteks antioksüdantide, näiteks tokoferoolide või butüülhüdroksüanisooli, või säilitusainete, nagu näiteks p-hüdroksübensoehappeestrite, lagunemist.

Preparaatide valmistamine, pakendamine ja sulgemine toimub tavalistes mikroobivastastes ja mikroobivabades tingimustes.

Teostusnäited

Leiutisejärgsete ühendite seast tuuakse näidetena järgmised ühendid:

Ühend	R ¹	R ²	R ³	R ⁴	R ⁵	R ⁶	A	B
1	H	H	H	H	H	CH ₃	CH ₂	CH ₂
2	CH ₃	H	H	H	H	CH ₃	CH ₂	CH ₂
3	(CH ₂)CH ₃	H	H	H	H	CH ₃	CH ₂	CH ₂
4	(CH ₂) ₂ OH	H	H	H	H	CH ₃	CH ₂	CH ₂
5	C ₆ H ₅	H	H	H	H	CH ₃	CH ₂	CH ₂
6	(CH ₂) ₂ OCOCH ₃	H	H	H	H	CH ₃	CH ₂	CH ₂
7	C ₆ H ₅	H	H	COOCH ₃	H	CH ₃	CH ₂	CH ₂
8	(CH ₂) ₂ NH ₂	H	H	H	H	CH ₃	CH ₂	CH ₂
9	2-püridüül-	H	H	H	H	H	CH ₂	CH ₂
10	C ₆ H ₅	H	H	H	H	H	CH ₂	CH ₂
11	CH ₂ CH(OC ₂ H ₅) ₂	H	H	H	H	CH ₃	CH ₂	CH ₂
12	C ₆ H ₅	COCH ₃	COCH ₃	COCH ₃	COCH ₃	CH ₃	CH ₂	CH ₂
13	C ₆ H ₅	H	H	H	H	CH ₃	-CH=CH-	
14	C ₆ H ₅	H	H	H	H	CH ₃	CHOH	CHOH
15	2-imidasolüül-	H	H	H	H	CH ₃	CH ₂	CH ₂
16	2-püridüül-	H	H	H	H	CH ₃	CH ₂	CH ₂
17	C ₆ H ₅	H	H	CH ₂ CH=CH ₂	H	CH ₃	CH ₂	CH ₂

Leitisejärgseid ühendeid võib valmistada *per se* tuntud sünteesimeetodite järgi, näiteks nende järgmiste variantide järgi:

2-fenüül-10,12,15,16-tetrahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (5)

Maduurahüdroksülaktooni 5%-lisele segule jäises äädikhappes lisatakse 5 2 mooliekvivalenti fenüülhüdrasiini ja seda keedetakse tagasijooksul 30 minutit. Seejärel jäetakse reaktsioonisegu umbes 12 tunniks toatemperatuuri juures seisma. Väljakristalliseerunud punane tahkis filtreeritakse imemise teel välja, see pestakse jäise äädikhaptega ja kuivatatakse. Toorprodukt ekstraheeritakse Soxlettis tetrahüdrofuraaniga 10 (THF). Jahutamisel kristalliseerub produkt välja ning see eraldatakse imemise teel ja kuivatatakse. Saagis moodustab umbes 83% teoreetilisest väärustusest.

Sulamispunkt: 350-353 °C (laguneb), MS ($C_{32}H_{22}N_2O_8$, M = 562): m/z = 563,0 [M+H]⁺

Analoogselt valmistati järgmised teostusnäited:

10,12,15,16-tetrahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (1)

20 Sulamispunkt: >360 °C, MS ($C_{26}H_{18}N_2O_8$, M = 486): m/z = 487,2 [M+H]⁺

2-metüül-10,12,15,16-tetrahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (2)

Sulamispunkt: >350 °C, MS ($C_{27}H_{20}N_2O_8$, M = 500): m/z = 501,1 [M+H]⁺

25

2-propüül-10,12,15,16-tetrahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (3)

Sulamispunkt: 350-351 °C, MS ($C_{29}H_{24}N_2O_8$, M = 528): m/z = 529,1 [M+H]⁺

2-(2-hüdroksüetüül)-10,12,15,16-tetrahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdroksünaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (4)

Sulamispunkt: >300 °C, MS ($C_{28}H_{22}N_2O_9$, M = 530): m/z = 531,1 [M+H]⁺

2-(2-atseetoksüetüül)-10,12,15,16-tetrahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdraftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (6)

Sulamispunkt: >350 °C, MS ($C_{30}H_{24}N_2O_{10}$, M = 572): m/z = 573,1
10 [M+H]⁺

2-(2-aminoetüül)-10,12,15,16-tetrahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdraftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (8)

Sulamispunkt: >350 °C (laguneb), MS ($C_{28}H_{25}N_3O_8$, M = 529): m/z =
15 530,1 [M+H]⁺

2-(2,2-dietoksüetüül)-10,12,15,16-tetrahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdraftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (11)

20 Sulamispunkt: 285 °C, MS ($C_{32}H_{31}N_2O_{10}$, M = 603): m/z = 604,1 [M+H]⁺

2-(2-imidasolüül)-10,12,15,16-tetrahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdraftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (15)

Sulamispunkt: >350 °C (laguneb), MS ($C_{29}H_{20}N_4O_8$, M = 552): m/z =
25 553,1 [M+H]⁺

2-(2-püridüül)-10,12,15,16-tetrahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdraftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (16)

Sulamispunkt: >350 °C, MS ($C_{31}H_{21}N_3O_8$, M = 563): m/z = 564,1 [M+H]⁺

Kasutades lähteainena demetüülmaduurahüdroksülaktooni, saadi näitega (5) analoogsel viisil veel järgmised teostusnäited:

2-(2-püridüül)-8,10,12,15,16-pentahüdroksü-11-metüül-9,14-diokso-

5 6,7,9,14-tetrahüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (9)

Sulamispunkt: >350 °C, MS ($C_{30}H_{19}N_3O_8$, M = 549): m/z = 550,1 [M+H]⁺

2-fenüül-8,10,12,15,16-pentahüdroksü-11-metüül-9,14-diokso-

6,7,9,14-tetrahüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (11)

10 Sulamispunkt: >350 °C, MS ($C_{31}H_{20}N_2O_8$, M = 548): m/z = 549,1 [M+H]⁺

Demetüülmaduurahüdroksülaktooni valmistamine

400 mg (0,8 mmooli) maduurahüdroksülaktooni lahusele 50 ml jäises 15 äädikhappes lisatakse 40 ml 35%-list HBr lahust jäises äädikhappes ning saadud segu kuumutatakse kuni keemiseni 1 tund. Pärast toatemperatuurini jahutamist aurutatakse reaktsioonisegu kuni kuivumiseni. Toorprodukt ekstraheeritakse THF-ga. Saadakse 280 mg demetüülmaduurahüdroksülaktooni. Selle saagis moodustab 75% 20 teoreetilisest väärustest.

Sulamispunkt: >350 °C, (laguneb), MS ($C_{25}H_{16}O_{10}$, M = 476): m/z = 477,3 [M+H]⁺.

2-fenüül-10,15,16-trihüdroksü-8-metoksü-12-metoksükarbonüüloksü-

25 11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (7)

281,2 mg (0,5 mmooli) 2-fenüül-10,12,15,16-tetrahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-ooni (5) lahus 2 ml naatriumhüdroksiidi 2 M lahuses lahjendatakse 5 ml 30 veega. Selle lahuse temperatuur viiakse 5 °C juurde ning seda segades

lisatakse 2 ml metüülkloroformaati. Seejärel segatakse segu toatemperatuuri juures 30 minutit ning siis see neutraliseeritakse äädikhappega. Sadestunud produkt filtreeritakse imemise teel välja, saadakse 260 mg produkti. Selle saagis moodustab 84% teoreetilisest 5 väärustusest.

Sulamispunkt: $>350^{\circ}\text{C}$, MS ($\text{C}_{34}\text{H}_{24}\text{N}_2\text{O}_{10}$, $M = 620$): $m/z = 621,0$ $[\text{M}+\text{H}]^+$.

2-fenüül-10,12,15,16-tetraatseetoksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (12)

167 mg (0,3 mmooli) 2-fenüül-10,12,15,16-tetrahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-ooni (5) lahusele 5 ml CH_2Cl_2 -s lisatakse atseetanhüdriid ja püridiin, kumbagi 0,5 ml. Pärast 1 mg DMAP lisamist segatakse segu 1 tund 15 toatemperatuuri juures. Värskendamiseks hapestatakse reaktsioonisegu lahjendatud soolhappega ning vesifaas ekstraheeritakse CH_2Cl_2 -ga. Ühendatud orgaanilised faasid kuivatatakse MgSO_4 kohal ning aurutatakse kuivumiseni. Saadakse 180 mg produkti. Selle saagis moodustab 83% teoreetilisest väärustusest.

20 Sulamispunkt: 273°C , MS ($\text{C}_{40}\text{H}_{30}\text{N}_2\text{O}_{12}$, $M = 730,7$): $m/z = 731,5$ $[\text{M}+\text{H}]^+$.

2-fenüül-12-allüül-10,15,16-trihüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (17)

25 1 g (1,78 mmooli) 2-fenüül-10,12,15,16-tetrahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-ooni (5) lahusele 10 ml CH_2Cl_2 -s lisatakse üksteise järel mõneminutiliste ajavahemike möödudes ja segu kogu aeg segades 10 ml vett, 10 mg tetrabutüülammooniumbromiidi, 120 mg (3 mmooli) peenestatud 30 naatriumhüdroksiidi ja 0,26 ml (2,8 mmooli) allüülbromiidi. Pärast 24-

tunnilist toatemperatuuri juures seisnist lahjendatakse segu 40 ml veega ning siis see hapestatakse HCl 10%-lise vesilahusega. Lahutatakse orgaaniline faas ja vesifaasi ekstraheeritakse kaks korda 30 ml CH₂Cl₂-ga. Ühendatud orgaanilised faasid kuivatatakse MgSO₄ kohal ning ilma eelneva kontsentreerimiseta filtreeritakse läbi 20 g silikageel-60 filtri. Saadud produkti elueeritakse CH₂Cl₂-ga seni, kuni see muutub värvituks ning siis see aurutatakse kuivumiseni. Saadakse 370 mg produkti. Selle saagis moodustab 35% teoreetilisest väärthusest.

Sulamispunkt: 163 °C, MS (C₃₅H₂₆N₂O₈, M = 602): m/z = 603,0 [M+H]⁺.

2-fenüül-10,12,15,16-tetrahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-9,14-dihüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (13)

1,1 g (1,5 mmooli) 2-fenüül-10,12,15,16-tetraatseetoksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-ooni (12) ja 0,53 g (3 mmooli) N-bromosuktsinimiidi segule 120 ml tetraklorometaanis ja 30 ml 1,1,2,2-tetrakloroetaanis lisatakse spaatliotsatäis dibensoöülperoksiidi ning segu segatakse kerge tagasijooksu ajal kuni muundumine on lõppenud. Pärast reaktsioonisegu jahutamist pestakse seda Na₂S₂O₃ lahuse ja veega. Na₂SO₄ kohal kuivatatud lahus aurustatakse kuivumiseni. Jääk lahustatakse 20 ml tetrahüdrofuraanis ning sellele lisatakse jääga jahutamise ajal 2,1 ml *sym*-kollidiini. Reaktsioonisegu segatakse öö läbi ning siis kallatakse see jäälkülmale lahjendatud sidrunhappe lahusesse. Produkt ekstraheeritakse diklorometaaniga, ühendatud orgaanilised faasid kuivatatakse Na₂SO₄ kohal ja siis aurutatakse.

112 mg (0,15 mmooli) saadud vaheprodukti, 2-fenüül-10,12,15,16-tetraatseetoksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-9,14-dihüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-ooni lahusele 2,3 ml N,N-dimetülfurmamiidis lisatakse, segu samaaegselt jääga jahutades, 2,3 ml

kaaliumhüdroksiidi 1 M lahust ning saadud segu segatakse toatemperatuuri juures 2 tundi. Sidrunhappe vesilahusega hapestamisel sadestub produkt punase tahkisena (78 mg). Selle saagis moodustab 93% teoreetilisest väärthusest.

5 MS ($C_{23}H_{20}N_2O_8$, M = 560): m/z = 561 [M+H]⁺.

2-fenüül-6,7,10,12,15,16-heksahüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-6,7,9,14-tetrahüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-oon (14)

516 mg (0,71 mmooli) 2-fenüül-10,12,15,16-tetraatseetoksü-8-metoksü-10 11-metüül-9,14-diokso-9,14-dihüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-ooni lahusele 7 ml dioksaanis lisatakse 222 mg (0,88 mmooli) osmium(VIII) tetroksiidi ja 142 µl (1,77 mmooli) püridiini. Seejärel segatakse segu toatemperatuuri juures 6 päeva. Lagundamaks osmiumhappeestreid, lahjendatakse segu etanooliga ning pärast $NaHSO_3$ vesilahuse lisamist 15 segatakse seda intensiivselt 1 tund. Produkt ekstraheeritakse CH_2Cl_2 -ga, ühendatud orgaanilised faasid pestakse veega ja kuivatatakse Na_2SO_4 kohal. Toorprodukt absorbeeritakse silikageeli ja see elueeritakse tolueen/metanooliga vahekorras 5:1. Saadakse 371 mg tumekollast tahkist.

100 mg (0,13 mmooli) saadud vaheprodukti, 2-fenüül-10,12,15,16-tetraatseetoksü-6,7-dihüdroksü-8-metoksü-11-metüül-9,14-diokso-9,14-dihüdronaftatseeno[1,2-g]-ftalasiin-1-ooni lahusele 2 ml N,N-dimetüülformamiidis lisatakse, samaaegselt segu jääga jahutades, 2 ml 25 kaaliumhüdroksiidi 1 M lahust ning siis segatakse seda segu toatemperatuuri juures 2 tundi. Sidrunhappe vesilahusega hapestamisel sadestub produkt punase tahkisena (60 mg). Selle saagis moodustab 77% teoreetilisest väärthusest.

MS ($C_{32}H_{22}N_2O_{10}$, M = 594): m/z = 595 [M+H]⁺.

Määramaks leiutisejärgsete ühendite toimet nimetatud tsütokiinidele, uuriti IL-2, IL-4 ja IL-5 T-rakkudest vabanemise inhibeerimist *in vitro*.

Jurkat-rakkudest IL-2 vabanemise inhibeerimine

Meetod:

Jurkat-rakud (kloon E6-1, tegu F-12871, päri neeb ATCC-lt, Rockville, MD) külvatakse mikrotiiterplaatidele tihedusega umbes 100000 rakku 50 µl süviku kohta ning neid eelinkubeeritakse inkubaatoris (5% CO₂/37 °C/100% õhuniiskust). Keskkonnana rakendatakse RPMI-1640 koos HEPES/10% FKS/2 mM glutamiini/100 U/ml penitsilliini/100 mg/ml streptomütsiini ja 50 µM merkaptoetanooliga. 3 tunni pärast lisatakse erinevates kontsentratsioonides uuritavad ained (100 µl süviku kohta). Määramaks spontaan- ja maksimaalvärtust lisatakse igasse süvikusse üksnes keskkond/0,2% DMSO. 30 minutit pärast ainete lisamist ja inkubeerimist alustatakse stimuleerimist süviku kohta 25 µl ionomütsiini (lõpp-kontsentratsioon 1 µM, Sigma I-0634) ja forboolmüristaatsetaadi (PMA, lõpp-kontsentratsioon 25 ng/ml, Sigma P-8139) lisamisega. Spontaanvärtus saab ionomütsiin/PMA asemel 50 µl keskkonda.

Seejärel toimub öö läbi keste inkubeerimine. Supernatante mõõdetakse lahustamata kujul IL-2-ELISA-s (Pharmingen, haarde-mab: 18951 D, avastamise-mab: 20672 D). IC₅₀ värtust hinnati logit-log kõvera pähjal.

Ühend	IC ₅₀ (µmooli/l)
1	0,08
5	0,20

D10.G4.1-rakkudest (D10) IL-4 vabanemise inhibeerimine

Meetod:

3 päeva pärast ülessulamist ja keskkonnas (RPMI-1640 koos HEPES/10% FKS/2 mM glutamiini/100 U/ml penitsilliini/100 mg/ml streptomütsiini ja 50 µM merkaptoetanooliga) Rat Stim^(R)-ga (Collaborative Biomedical Products, Bedford MA) kultiveerimist D10-rakud tsentrifuugiti, pesti Rat Stim^(R) puuduvas keskkonnas, külvati kontsentratsioonis alates 40000 kuni 60000 rakku süviku kohta mikrotiiterplaadile ning inkubeeriti 3,5 tundi 37 °C/5% CO₂/100% õhuniiskuse juures. Seejärel lisatakse uuritavad ained erinevates kontsentratsioonides koguse 50 µl süviku kohta. Maksimaal- ja spontaanväärtsuse määrang saab kummagi juhul 50 µl keskkonda/0,4% DMSO. Pärast jätkuvat 30-minutilist inkubeerimist stimuleeritakse rakke 50 µl anti-CD3-antikehaga (145-2C11, Cedarlane Laboratories Limites, Hornby/Ontario) süviku kohta (lõpp-lahjendus 1:100). Spontaanväärtsuse määrang saab 50 µl keskkonda. Pärast öö läbi kestvat inkubeerimist mõõdetakse supernatandid IL-4-ELISA-s (Pharmingen: haarde-mab: 18031D; avastamise-mab: 18042D). IC₅₀ väärust hinnati logit-log graafikult.

Ühend	IC ₅₀ (µmooli/l)
1	0,86
2	1,46
3	2,91
8	2,58

D10.G4.1-rakkudest (D10) IL-5 vabanemise inhibeerimine

Meetod:

3 päeva pärast ülessulamist ja keskkonnas (RPMI-1640 koos HEPES/10% FKS/2 mM glutamiini/100 U/ml penitsilliini/100 mg/ml streptomütsiini ja 50 µM merkaptoetanoooliga) Rat Stim^(R)-ga (Collaborative Biomedical Products, Bedford MA) kultiveerimist D10-rakud tsentrifugiti, pesti Rat Stim^(R) puuduvas keskkonnas, külvati kontsentratsioonis alates 40000 kuni 60000 rakku süviku kohta mikrotiiterplaadile ning inkubeeriti 3,5 tundi 37 °C/5% CO₂/100% õhuniiskuse juures. Seejärel lisatakse uuritavad ained erinevates kontsentratsioonides koguse 50 µl süviku kohta. Maksimaal- ja spontaanväärtsuse määring saab kummagi juhul 50 µl keskkonda/0,4% DMSO. Pärast jätkuvat 30-minutilist inkubeerimist stimuleeritakse rakke 50 µl anti-CD3-antikehaga (145-2C11, Cedarlane Laboratories Limites, Hornby/Ontario) süviku kohta (lõpp-lahjendus 1:100). Spontaanväärtsuse määring saab 50 µl keskkonda. Pärast öö läbi kestvat inkubeerimist mõõdetakse supernatandid IL-5-ELISA-s (Pharmingen: haarde-mab: 18051D; avastamise-mab: 18062D). IC₅₀ väärust hinnati logit-log graafikult.

Ühend	IC ₅₀ (µmooli/l)
1	0,45
2	0,88
5	0,43
8	0,78
16	0,52

Tsütokiinide IL-2, IL-4 ja IL-5 leitud inhibeerimise tähendust võib tõestada *in vivo*, näiteks uurides leutisejärgsete ühendite mõju astmaatilisele hilisfaasireaktsioonile.

5 Hilisfaasi eosinofiili inhibeerimine aktiivselt sensibiliseeritud merisigadel 24 tundi pärast inhalatiivset ovalbumiiniväljakutset

Meetod:

Ainetega eosinofiilide pulmonaarse infiltratsiooni inhibeerimist 10 uuritakse *in vivo* testis ovalbumiini vastu aktiivselt sensibiliseeritud Dunkin-Hartley merisigadel. Sensibiliseerimisele järgnevad omavahel 14-päevase ajavahemikuga lahutatud 10 µg ovalbumiinisuspensiooni ja adjuvandina toimiva 0,5 ml füsioloogilises soolalahuses lahustatud 1 mg alumiiniumhüdroksiidi kaks subkutaanset süsti. Seitse päeva pärast teist 15 süstimist töödeldakse ovalbumiini aerosooliga kätlusele määratud kontrollrühma loomi, tõkestamaks nende anafülaktilist surma, eelnevalt mepüramiinmaleaadiga (10 mg/kg i.p.). 30 minuti pärast paigutatakse loomad 30 sekundiks plastikkasti ovalbumiini aerosooli keskkonda (0,5 mg/ml), mis tekitatakse surveõhuga (19,6 kPa) käitatava udusti abil. 20 Kontroll-loomi käideldakse füsioloogilise soolalahuse aerosooliga 24 tundi pärast ovalbumiiniga kätlust (väljakutse) tuimestatakse loomad etüüluretaani üledoosiga (1,5 g/kehakaalu kg kohta, i.p.) ning viiakse läbi nende bronhoalveolaarne lavatsioon 2 x 5 ml füsioloogilise soolalahusega. Lavatsioonivedelik kogutatakse ja seda tsentrifuugitakse 10 25 minutit kiirusega 300 pööret minutis ning saadud rakkuul resuspendeeritakse 1 ml füsioloogilises soolalahuses. Eosinofilid värvitakse eosinofiilide Becton-Dickinsoni testkomplekti (N.5877) abil ning neid loendatakse Neubaueri kambris. Igas testis on juures 2 kontroll-rühma (aerosoolitud füsioloogilise soolalahuse ja 30 ovalbumiinilahusega).

Testained manustatakse 2 tundi enne allergeniväljakutset suspensioonina 10%-lises polüetüleenglükool 300 ja 0,5%-lises 5-hüdroksüetüültselluloosis intraperitoneaalselt või oraalselt. Kontroll-
5 rühmi töödeldakse testaine manustamisviisiga sarnaselt vehiikuliga. Loomade arv igas kontroll- ja uurimisrühmas on 3-10. Tulemused esitatakse järgnevas tabelis.

Tabel

Ühend	Doos (mg/kg)	Manusta- mine	Eosinofiliid $10^6/\text{looma kohta}$ $x \pm s$			Inhibeerimine (%)
			A	B	C	
1	10	i.p. - 2h	1,9±0,75	0,51±0,20	0,38±0,12	112,4
5	10	i.p. -2h	1,9±0,75	0,85±0,12	0,38±0,12	85,0

A – eosinofiliid ovalbumiiniväljakutse ja vehiikuliga kontroll-rühmas;

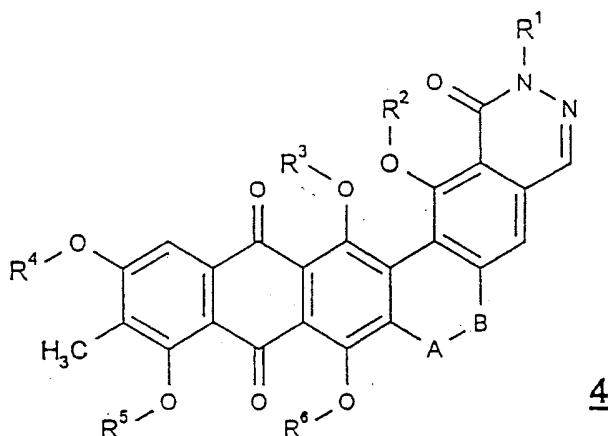
B – eosinofiliid ovalbumiiniväljakutsega ainega käideldud rühmas;

C – eosinofiliid 0,9%-lise NaCl-väljakutse ja vehiikuliga kontroll-
rühmas;

20 x – keskväärtus;

s – standardhälve.

Seega sobivad leitisejärgsed ühendid eriti haiguste, mis on seotud eosinofiilide toimega, raviks mõeldud ravimite valmistamiseks.

Patendinõudlus**1. Ühendid vastavalt valemile 4**

kus

R^1 on vesinik, samuti

- 15 hargnemata või hargnenud ahelaga $C_{1\dots 12}$ -alküül, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordselt $-OH$, $-SH$, $-NH_2$, $-NHC_{1\dots 6}$ -alküüli, $-N(C_{1\dots 6}\text{-alküül})_2$,
 $-NHC_{6\dots 14}$ -arüüli, $-N(C_{6\dots 14}\text{-arüül})_2$,
 $-N(C_{1\dots 6}\text{-alküül})(C_{1\dots 6}\text{-arüül})$, $-NHCOR^7$, $-NO_2$, $-CN$, $-F$, $-Cl$, $-Br$, $-I$, $-O-C_{1\dots 6}$ -alküüli, $-O-C_{6\dots 14}$ -arüüli, $-O(CO)R^7$, $-S-C_{1\dots 6}$ -alküüli, $-S-C_{6\dots 14}$ -arüüli, $-SOR^8$, $-SO_2R^8$, $-OSO_2C_{1\dots 6}$ -alküüli, $-OSO_2C_{6\dots 14}$ -arüüli,
20 $-(CS)R^7$, $-(CO)R^9$, mono-, bi- või tritsükliliste küllastunud või ühe- või mitmekordselt küllastumata 3... 14 ringiliikmega karbotsükli, mono-, bi- või tritsükliliste küllastunud või ühe- või mitmekordselt küllastumata 5...15 riniliikmega ning eelistatult N, O ja S hulgast valitud 1...6
25 heteroatomit sisaldaava heterotsükliga asendatud, kusjuures $C_{6\dots 14}$ -arüülrühmad ja sissehaaratud karbotsükliklised ja heterotsükliklised asendajad on omakorda valikuliselt ühe- või mitmekordselt R^{10} -ga asendatud;
ühe- või mitmekordselt küllastumata, hargnemata või hargnenud
30 ahelaga $C_{1\dots 12}$ -alkenüül, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordselt

$-\text{OH}$, $-\text{SH}$, $-\text{NH}_2$, $-\text{NHC}_{1\ldots 6}\text{-alküüli}$, $-\text{N}(\text{C}_{1\ldots 6}\text{-alküül})_2$, $-\text{NHC}_{6\ldots 14}\text{-arüüli}$,
 $-\text{N}(\text{C}_{6\ldots 14}\text{-arüüli})_2$, $-\text{N}(\text{C}_{1\ldots 6}\text{-alküül})(\text{C}_{6\ldots 14}\text{-arüüli})$, $-\text{NHCOR}^7$, $-\text{NO}_2$,
 $-\text{CN}$, $-\text{F}$, $-\text{Cl}$, $-\text{Br}$, $-\text{I}$, $-\text{O-C}_{1\ldots 6}\text{-alküüli}$, $-\text{O-C}_{6\ldots 14}\text{-arüüli}$, $-\text{O(CO)R}^7$, $-\text{S-C}_{1\ldots 6}\text{-alküüli}$,
 $-\text{S-C}_{6\ldots 14}\text{-arüüli}$, $-\text{SOR}^8$, $-\text{SO}_2\text{R}^8$, $-\text{OSO}_2\text{C}_{1\ldots 6}\text{-alküüli}$,
5 $-\text{OSO}_2\text{C}_{6\ldots 14}\text{-arüüli}$, $-(\text{CS})\text{R}^7$, $-(\text{CO})\text{R}^9$, mono-, bi- või tritsükliliste
küllastunud või ühe- või mitmekordsest küllastumata 3...14 ringiliikmega
karbotsükli, mono-, bi- või tritsükliliste küllastunud või ühe- või
mitmekordsest küllastumata 5...15 ringiliikmega ning eelistatult N, O ja
S hulgast valitud 1...6 heteroatomit sisaldaava heterotsükliga asendatud,
10 kusjuures

$\text{C}_{6\ldots 14}\text{-arüülrühmad}$ ja sissehaaratud karbotsükliklised ja heterotsükliklised
asendajad on omakorda valikuliselt ühe- või mitmekordsest R^{10} -ga
asendatud;

15 mono, bi- või tritsüklilised või ühe- või mitmekordsest küllastumata
3...14 ringahelaga karbotsüklid, mis on valikuliselt ühe- või
mitmekordsest $-\text{OH}$, $-\text{SH}$, $-\text{NH}_2$, $-\text{NHC}_{1\ldots 6}\text{-alküüli}$, $-\text{N}(\text{C}_{1\ldots 6}\text{-alküül})_2$,
 $-\text{NHC}_{6\ldots 14}\text{-arüüli}$, $-\text{N}(\text{C}_{6\ldots 14}\text{-arüüli})_2$, $-\text{N}(\text{C}_{1\ldots 6}\text{-alküül})(\text{C}_{6\ldots 14}\text{-arüüli})$,
 $-\text{NHCOR}^7$, $-\text{NO}_2$, $-\text{CN}$, $-\text{F}$, $-\text{Cl}$, $-\text{Br}$, $-\text{I}$, $-\text{O-C}_{1\ldots 6}\text{-alküüli}$, $-\text{O-C}_{6\ldots 14}\text{-arüüli}$,
 $-\text{O(CO)R}^7$, $-\text{S-C}_{1\ldots 6}\text{-alküüli}$, $-\text{S-C}_{6\ldots 14}\text{-arüüli}$, $-\text{SOR}^8$, $-\text{SO}_2\text{R}^8$,
 $-\text{OSO}_2\text{C}_{1\ldots 6}\text{-alküüli}$, $-\text{OSO}_2\text{C}_{6\ldots 14}\text{-arüüli}$, $-(\text{CS})\text{R}^7$, $-(\text{CO})\text{R}^9$,
kusjuures $\text{C}_{6\ldots 14}\text{-arüülrühmad}$ on omakorda valikuliselt ühe- või
mitmekordsest R^{10} -ga asendatud;

25 mono-, bi- või tritsüklilised küllastunud või ühe- või mitmekordsest
küllastumata 5...15 ringiliikmega ja N, O ja S hulgast valitud 1...6
heteroatomiga heterotsüklid, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordsest
 $-\text{OH}$, $-\text{SH}$, $-\text{NH}_2$, $-\text{NHC}_{1\ldots 6}\text{-alküüli}$, $-\text{N}(\text{C}_{1\ldots 6}\text{-alküül})_2$, $-\text{NHC}_{6\ldots 14}\text{-arüüli}$,
 $-\text{N}(\text{C}_{6\ldots 14}\text{-arüüli})_2$, $-\text{N}(\text{C}_{1\ldots 6}\text{-alküül})(\text{C}_{6\ldots 14}\text{-arüüli})$, $-\text{NHCOR}^7$, $-\text{NO}_2$, $-\text{CN}$,
30 $-\text{F}$, $-\text{Cl}$, $-\text{Br}$, $-\text{I}$, $-\text{O-C}_{1\ldots 6}\text{-alküüli}$, $-\text{O-C}_{6\ldots 14}\text{-arüüli}$, $-\text{O(CO)R}^7$, $-\text{S-C}_{1\ldots 6}\text{-}$

alküüli, -S-C_{6...14}-arüüli, -SOR⁸, -SO₂R⁸, -OSO₂C_{1...6}-alküüli,
 -OSO₂C_{6...14}-arüüli, -(CS)R⁷, -(CO)R⁸-ga asendatud, kusjuures

C_{6...14}-arüülrühmad on omakorda valikuliselt ühe- või mitmekordselt R¹⁰-ga asendatud;

karbo- või heterotsüklilised küllastunud või ühe- või mitmekordselt küllastumata 3...10 ringiliikmega spirotsüklid, kusjuures heterotsüklilised süsteemid sisaldavad eelistatult N, O ja S hulgast valitud 1...6 heteroaatomit, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordselt

10 -OH, -SH, -NH₂, -NHC_{1...6}-alküüli, -N(C_{1...6}-alküül)₂, -NHC_{6...14}-arüüli, -N(C_{6...14}-arüül)₂, -N(C_{1...6}-alküül)(C_{6...14}-arüül), -NHCOR⁷, -NO₂, -CN, -F, -Cl, -Br, -I, -O-C_{1...6}-alküüli, -O-C_{6...14}-arüüli, -O(CO)R⁷, -S-C_{1...6}-alküüli, -S-C_{6...14}-arüüli, -SOR⁸, -SO₂R⁸, -OSO₂C_{1...6}-alküüli,
 15 -OSO₂C_{6...14}-arüüli, -(CS)R⁷, -(CO)R⁸-ga asendatud, kusjuures

C_{6...14}-arüülrühmad on omakorda valikuliselt ühe- või mitmekordselt R¹⁰-ga asendatud;

20 R², R³, R⁴, R⁵, R⁶ võivad olla ühesugused või erinevad ja tähendada vesinikku, samuti

hargnemata või hargnenud ahelaga C_{1...6}-alküüli, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordselt -OH, -SH, -NH₂, -NHC_{1...6}-alküüli, -N(C_{1...6}-alküül)₂, -NHC_{6...14}-arüüli, -N(C_{6...14}-arüül)₂, -N(C_{1...6}-alküül)(C_{6...14}-arüül), -NHCOR⁷, -NO₂, -CN, -(CO)R⁸, -(CS)R⁷, -F, -Cl, -Br, -I, -O-C_{1...6}-alküüli, -O-C_{6...14}-arüüli, -O(CO)R⁷, -S-C_{1...6}-alküüli, -S-C_{6...14}-arüüli, -SOR⁸, -SO₂R⁸-ga asendatud,

CO-C_{1...6}-alküül, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordselt -OH, -SH, -NH₂, -NHC_{1...6}-alküüli, -N(C_{1...6}-alküül)₂, -NHC_{6...14}-arüüli, -N(C_{6...14}-arüül)₂, -N(C_{1...6}-alküül)(C_{6...14}-arüül), -NHCOR⁷, -NO₂, -CN, -(CO)R⁸,

- (CS)R⁷, -F, -Cl, -Br, -I, -O-C_{1...6}-alküüli, -O-C_{6...14}-arüüli, -O(CO)R⁷, -S-C_{1...6}-alküüli, -S-C_{6...14}-arüüli, -SOR⁸, -SO₂R⁸-ga asendatud,
- COO-C_{1...6}-alküül, mis on valikuliselt ühe- või mitmekordsest -OH, -SH, -NH₂, -NHC_{1...6}-alküüli, -N(C_{1...6}-alküül)₂, -NHC_{6...14}-arüüli,
- 5 -N(C_{6...14}-arüül)₂, -N(C_{1...6}-alküül)(C_{6...14}-arüül), -NHCOR⁷, -NO₂, -CN, -(CO)R⁸, -(CS)R⁷, -F, -Cl, -Br, -I, -O-C_{1...6}-alküüli, -O-C_{6...14}-arüüli, -O(CO)R⁷, -S-C_{1...6}-alküüli, -S-C_{6...14}-arüüli, -SOR⁸, -SO₂R⁸-ga asendatud;
- 10 R⁷ on C_{1...6}-alküül, -O-C_{1...6}-alküül, -O-C_{6...14}-arüül, -NH₂, -NHC_{1...6}-alküül, -N(C_{1...6}-alküül)₂, -NHC_{6...14}-arüül, -N(C_{6...14}-arüül)₂, -N(C_{1...6}-alküül)(C_{6...14}-arüül), -S-C_{1...6}-alküül, -S-C_{6...14}-arüül või mono-, bi- või tritsükliline küllastunud või ühe- või mitmekordsest küllastumata 3...14 ringiliikmega karbotsükkel või mono-, bi- või tritsükliline küllastunud
- 15 või ühe- või mitmekordsest küllastumata 5...15 ringiliikmega ja eelistatult N, O ja S hulgast valitud 1...6 heteroatomit sisaldav heterotsükkel;
- 20 R⁸ on -H, -C_{1...6}-alküül, -NH₂, -NHC_{1...6}-alküül, -N(C_{1...6}-alküül)₂, -NHC_{6...14}-arüül, -N(C_{6...14}-arüül)₂, -N(C_{1...6}-alküül)(C_{6...14}-arüül), -NHCOR⁷, -OH, -O-C_{1...6}-alküül, -O-C_{6...14}-arüül, -S-C_{1...6}-alküül, -S-C_{6...14}-arüül või mono-, bi- või tritsükliline küllastunud või ühe- või mitmekordsest küllastumata 3...14 ringiliikmega karbotsükkel või mono-, bi- või tritsükliline küllastunud või ühe- või mitmekordsest küllastumata
- 25 5...15 ringiliikmega ja eelistatult N, O ja S hulgast valitud 1...6 heteroatomit sisaldav heterotsükkel;

- 30 R⁹ on -H, -C_{1...6}-alküül või mono-, bi- või tritsükliline küllastunud või ühe- või mitmekordsest küllastumata 3...14 ringiliikmega karbotsükkel või mono-, bi- või tritsükliline küllastunud või ühe- või mitmekordsest

küllastumata 5...15 ringiliikmega ja eelistatult N, O ja S hulgast valitud 1...6 heteroatomit sisalda heterotsükkel;

R^{10} on -OH, -SH, -NH₂, -NHC_{1...6}-alküül, -N(C_{1...6}-alküül)₂, -NHC_{6...14}-arüül, -N(C_{6...14}-arüül)₂, -N(C_{1...6}-alküül)(C_{6...14}-arüül), -NHCOR⁷, -NO₂, -CN, -(CO)R⁸, -(CS)R⁷, -F, -Cl, -Br, -I, -O-C_{1...6}-alküül, -O-C_{6...14}-arüül, -O(CO)R⁷, -S-C_{1...6}-alküül, -S-C_{6...14}-arüül, -SOR⁸, -SO₂R⁸; ning

A, B võivad olla -CH₂-, -CH(OH) või

10 A + B võib olla -CH=CH-, v.a üldvalemile 4 vastavate ühendite seast väljaarvatud tuntud ühendid, kus

R^2 , R^3 , R^4 , R^5 = -H,

R^6 = -CH₃,

A, B on -CH₂-

15 X = 0 ja

R^1 on -H, -CH₃, -(CH₂)₂CH₃, -(CH₂)₂OH, CH₂CHO, -fenüül,

nagu ka järgmised valemile 4 vastavad ühendid, kus

R^1 = -fenüül, R^6 = -CH₃, A, B = -CH₂-, X = 0 ja

a) $R^2 = R^3 = R^4 = R^5 = -CH_3$,

20 b) $R^2 = R^3 = R^4 = R^5 = -COCH_3$,

c) $R^2 = R^3 = -H$ ja $R^4 = R^5 = -CH_3$,

d) $R^2 = R^3 = -COCH_3$ ja $R^4 = R^5 = -CH_3$,

e) $R^2 = R^4 = R^5 = -CH_3$ ja $R^3 = -H$,

f) $R^2 = R^4 = R^5 = -CH_3$ ja $R^3 = -COCH_3$,

25 g) $R^2 = R^3 = R^5 = -H$ ja $R^4 = -COCH_3$,

h) $R^2 = R^3 = R^5 = -H$ ja $R^4 = -COOCH_3$,

i) $R^2 = R^3 = R^5 = -H$ ja $R^4 = -CH_2COOH$.

2. Füsioloogiliselt sobivad soolad, nii *per se* tuntud kui nõudluspunktile

30 1 vastava valemile 4 vastavate ühendite soolad, mida iseloomustab

aluste neutraliseerimine anorgaaniliste või orgaaniliste hapetega või hapete neutraliseerimine anorgaaniliste või orgaaniliste alustega või tertsiaarsete amiinide kvaterneerimine kvaternaarseteks ammoniumsooladeks.

3. Valemile 4 vastavate ühendite ja nende soolade kasutamine terapeutiliste toimeainetena tsütokiinidest IL-2, IL-4 ja IL-5 vahendatud haiguste raviks mõeldud ravimite valmistamisel.
- 10 4. Valemile 4 vastavate ühendite ja nende soolade eriti eelistatud nõudluspunktile 3 vastav kasutamine terapeutiliste toimeainetena haiguste, mis on seotud eosinofiilide mõjuga, raviks mõeldud ravimite valmistamisel.
- 15 5. Ravim, mis sisaldab ühte või mitut nõudluspunktile 3 vastavat ühendit koos tavaliste füsioloogiliselt sobivate kandurite ja/või lahustite või abiainetega.
- 20 6. Meetod nõudluspunktile 5 vastava ravimi valmistamiseks, mis erineb selle poolest, et üks või mitu nõudluspunktile 3 vastavat ühendit koos tavaliste farmatseutiliste kandurite ja/või lahustitega või muude abiainetega on töödeldud farmatseutilisteks preparaatideks või esitatud teraputiliselt rakendatavas vormis.
- 25 7. Nõudluspunktile 3 vastavate üldvalemile 4 vastavate ühendite ja/või nõudluspunktidele 5 ja 6 vastavate farmatseutiliste preparaatide kasutamine üksikuna või omavahel kombineeritult või kombinatsioonis kandurite ja/või lahustite või muude abiainetega.